

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{4}$ an 5 cor., $\frac{1}{2}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{4}$ an 7 cor., $\frac{1}{2}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poste și librării.

În România abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol Schulder, București, str. Doamnei 28, etajul I.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 10 bani se vând în Sibiu: librăria „Tipografie”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weisz Bernat „La loterie”.

Anul-Nou.

Cu ziua de azi un nou an de luptă se începe pentru poporul român. Nici un moment de odihnă, de pace nu ne-a dăruit soarta. Lupta pentru existența noastră națională trebuie intensificată, pentru-că intensificată este și rivalitatea dușmanului de a ne împiedeca în dezvoltare, nesfârșită este și seria pericolelor ce ne amenință.

Nimeni nu știe, ce va aduce noul an. De aceea trebuie să fim pregătiți ca împrejurările să ne afle gata de a da piept cu ele.

Pactul dintre Austria și Ungaria formează o chestiune care poate însemna o epocă nouă în viața monarhiei noastre. Parlamentul vienez după semnele de până acuma nu dovedește a fi capabil de muncă. Certele dintre naționalități nu încetează. Antagonismul nu dispăre. În Ungaria stările nu cu mult sunt mai normale. Kossuthiștii vor pune mari pedeci pactului, vor ridica pretențiuni, vor presiona guvernul ca în cazul cel mai rău în schimbul pactului, să stoarcă dela coroană și mai multă libertate, mai multe favoruri pentru saturația nesățiosului șovinism.

În ambe părțile Monarhiei deci, situația este foarte gravă, amenințată să devină incurabilă.

Față de aceste perspective noi Români nu putem rămâne indiferenți.

Trebue să ne gândim la toate posibilitățile. Trebuie să ne organizăm, să ne unim, ca țara să fim și în stare a ne valida.

Astăzi dreptul nostru este să ne organizăm.

Să dispară odată din mijlocul nostru indiferențismul. Să nu mai auzim veșnica lamentare, că nu facem nimic. Locul discuției sterile al înegririlor și acușărilor fără rost ar trebui să ocupe faptele adevărate românești.

Pesimismul n'are loc la o națiune tină. Plânsul e al copiilor, a bărbatilor este munca.

Ar fi timpul să înceteze odată reproșurile atât de obișnuite, că cutare și cutare nu face nimic. Fiecare să-și facă datoria de luptător național în cercul său, în cadrul activității sale. Atunci va fi și rezultat. Prin comune și la comitat trebuie să ne organizăm. Fiecare comitat locuit de Români să fie o fortăreață pentru cauza noastră.

Dacă în mod sistematic vom lupta pe toate terenurile toți Români grupăți câte într'un comitat, atunci în mod natural va fi reluat firul legăturii între toate cluburile de fruntași români și astfel la un moment, prin reprezentanți ușor vom pute să luăm și hotărâri normative pentru toți, pentru întreg partidul. Felul acesta de luptă nu e nou, nu e imposibil, numai însoțire, voință și abnegațiune să recere.

Dela nimeni grație să nu așteptăm. În ameliorarea situației nu e permis să ne încredem. Numai noi singuri ne putem îmbunătăți soarta. Ar fi și absurd să așteptăm ajutor dela dușmanii noștri de moarte.

Nici un Român serios nu se așteaptă aceasta, deși unii așa afirmă, încercându-și forța spiritului de ironie.

Salvarea națiunii române, după Dumnezeu, în mâinile ei proprii este depusă.

Salutul nostru de Anul-Nou deci nu va fi altul decât: La luptă, Români!

Rusia și Austria în Balcani.

Efectele înțelegerii austro ruse încep a se vedea, și cu mult mai repede decât se așteptau toți diplomații.

Presiunea, ce aceste două puteri exercită asupra Turciei, este constatată prin faptul trecerii vaselor de război rusești prin apele Bosforului.

În schimbul ajutorului ce Rusia a căpătat din partea Austriei, această din urmă putere ar avea și ea mână liberă să înainteze asupra hotarelor de nord-vest ale Turciei, așa că la prima ocaziune trupele austriace ar intra în sangiacul Novi-Bazar și ar ocupa definitiv tot teritoriul, ce cade în sfera intereselor sale, sferă indicată ei prin tratatul din Berlin.

Anglia a protestat contra trecerii vaselor rusești, prin o notă adresată Porții, relevând, că aite două torpiloare au trecut strimtoarea acum 12 zile. În adevăr, în ziua de 18 Decembrie v. trecut, au sosit patru torpiloare la Soudja.

Totodată Anglia caută printre celelalte puteri semnatare ale tratatului dela Berlin să găsească aderente spre a se opune acestor călcări de tratate.

Se asigură, că Italia și poate încă câteva puteri se vor asocia la reclamațiunile ei în această privință.

O JERTFĂ A ȘOVINISMULUI. Notarul comunal Karner din Cepreg (com. Oedenburg) avusese îndrăzneala să facă în limba germană o rugare adresată cancelarului de cabinet din Viena, dela care cerea un locuitor un ajutor. Comisiunea administrativă a comitatului a introdus din cauza aceasta cercetare disciplinară contra bietului notar.

ofensivă. Trebuie să părăsim inerția și să cucerim Ungaria încă odată prin frumoasa și armonioasă limbă maghiară.

E leac și de ofensiva aceasta, care urmează defensivei (?) de până acum.

Din năsdrușurile lui Bánffy.

Mareșalul curții regale din Budapesta continuă seria articolelor din „Közélet”. În ultimul număr se ocupă cu Germanii din Ungaria. Enunță, că elementul de buze germane e acela, căruia îi poate mulțumi mai mult statul, îndeosebi în privința culturală și industrială. Dela elementul german a pornit în Ungaria organizarea civilă. Condamna încercările de germanizare ale curții vieneze, care a vrut, înainte cu un secol, să răpească Ungariei caracterul ei de stat național maghiar. E însă necesitate de un stat independent maghiar, care să stea la spatele puternicelor tendințe slave. În fața luptei, care decurge între Slavi și Germani, trebuie să fie Maghiarii în curat cu aceea, că stau singuri. E în interesul dinastiei, ca să existe un stat puternic maghiar, pentru-că Austria nu mai numără în lupta slavă-germană. La întărirea statului maghiar trebuie să conlucre „cetățenii maghiari de buze germane” chiar din punct de vedere special german. Germanii de acum, părăsind pilda bună dată de antecesorii lor, nu vor să devină Maghiari, deși nici Germani nu pot rămâne. În Ardeal se alătură la Români, în Ungaria-de-nord la Pan-slavi. E de datorința lor, ca să se contopească fără amănare în națiunea maghiară.

O fi prea târziu!

Pactul. Ministrii austriaci și

și-au terminat Duminecă

discuția revizuirii

tratatului de la 1867.

Constatări.

În comisiunea financiară a parlamentului a ajuns la dezbateri bugetul ministrului de culte și instrucție. Părinților patriei li s'a dat ocaziune ca să audă chiar din gura oraculului ideii de stat, cuceririle ce le-a făcut limba maghiară în sinul naționalităților. Da, pentru cucerirea limbei maghiare se jertfesc anual multe milioane din banii țării, între cari sunt și ai noștri, și totuși deputatul Komjathy Béla a zis, că sub sistemul existent de 30 de ani instrucția publică n'a știut să rezolve o mare parte din problemele ce i se impun. Fiecare știe ce fel de probleme se impun!

Noi credem, pe cuvânt, că guvernului și în special ministrului de instrucție și culte poporul maghiar i-ar impune ca prima problemă să facă să nu se mai audă alt graiu decât cel maghiar.

Dar' asta, e asta!

Dacă ne dăm bine seamă despre progresele ce le-a făcut limba maghiară, numai dela Treffort până azi, putem anunța cu pozitivitate că pentru trebuințele vieții, necesitățile elementare mulți au învățat și dintre Români limba maghiară, dar' nu pentru ca să devină Maghiari, ci din necesitate.

Prin școală, limba maghiară n'a cucerit nici un teren în sinul naționalităților. Aceasta o știe foarte bine și dl ministru Wlassics și o știe și însuși statisticianul dl Balogh Pál, dar' în fața furiei necruțătoare a șovinismului se tem s'o recunoască.

Într'adevăr, după cum este azi pornit șovinismul, un ministru de culte, fie Wlassics sau altul, dacă ar cuteza numai să facă aluziune, că încercările de maghiarizare nu duc, precum de fapt este, la nici un rezultat și că maghiarizarea cu forța ar trebui sistată, un ministru de culte ar fi dus și per-

Dacă împrejurările din afară nu-i va face într-o bună zi să se oprească în drumul prăpăstios, vor merge mai departe și la urmă se vor trezi că nici rezultatul dorit, dar' nici mulțumire și pace în țeară. Este un vechiu adevăr, și prea adese-ori dovedit în mod dureros în viața statelor, că până când cineva mai are cova, este cumpătat și coticit; îndată ce însă nu mai are nimic de pierdut se pretează ușor la orice fapte. Noi credem însă, că ceea ce a recunoscut un Moosáry și acum de curând Dr. Czirbusz, pe înest vor veni să recunoască și alții, adică, că nici chiar măsurile cele mai despotice nu vor fi în stare să ne desbrace pe noi Români și celelalte popoare de limba maternă.

Înă multe budgete de instrucție se vor mai pute vota și înă multe școli se vor mai pute ridica în coasta naționalităților, dar' rezultatul acțiunii de maghiarizare se va pute vedea în tabloul Danaidelor, condamnate a umple cu apă butea fără fund.

Din România.

Anul-Nou și curtea.

Programul sărbătorii zilei de 1 Ian. 1903 s'a fixat astfel:

Maiestatea Sa Regele, împreună cu altele sa regală principele Ferdinand, și înconjurat de curtea regală, asistă la oficiul divin, ce se va celebra la sf. metropolie, orele 10 jum. dimineața, față fiind d-nii miniștri, d-nii președinți și membri ai adunărilor legiuitoare, cari se vor afla în București, înaltele curți de casațiune și de compturi, curțile și tribunalele, dl primar cu consiliul comunal, oficerii generali și superiori, cari nu vor fi sub arme, camera de comerț și funcționarii superiori ai statului.

Trăsura Maiestății Sale Regelui va fi escortată de un escadron de cavalerie.

După serviciul divin, Maiestatea Sa Regele trece în revistă garda de onoare înșirată în curtea sf. metropolii și merge în apartamentele Înalt Prea Sfinției Sale metropolitului primat, unde primește felicitările înaltului cler și ale persoanelor prezente.

În aceea zi, la palatul din oraș, vor fi deschise registrele de înscriere.

În onoarea Altețelor regale.

Ca în fiecare an, regimentul 4 de regi, staționat în Bêrlad, al cărui comandant onorific este A. S. R. principesa Maria, a organizat în preșeara Crăciunului un spectacol cu nume de Crăciun în onoarea...

Revista esternă

Peninsula-Balcanică.

După o depeșă trimisă din Berlin ziarului »Neue Freie Presse«, Goluchowski și Lambdorff, miniștri de esterne austriac și rus, concretează acum în mod definitiv măsurile, asupra cărora s'au înțeles pentru acordare de reforme în Macedonia și pe cari le vor supune celorlalte Puteri și probabil le vor publica.

Ziarele află din Monastir, că episcopul bulgar dela Dibra a trebuit să părăsească diocesa sa în urma atitudinii amenințătoare a lui Șekir Bey, unul din șefii albanezi ostil Bulgarilor, și care amenințase să asalteze cu 500 Albanezi casarma turcească din localitate, în cas când episcopul n'ar părăsi Dibra. Episcopul s'a refugiat la Kicevo, în urma invitării mutesarifului.

260 fugari macedoneni au încercat să treacă granița Bulgariei. Ei au fost atacați de soldați turoi, cari au împușcat 40 dintre ei.

Din Scutari se vestește, că peste 1000 de Albanezi s'ar fi adunat în acel oraș cerând cu sgomot aplicarea reformelor administrative.

Torpiloarele rusești, cari au căpătat înouviințarea Porței de-a trece Dardanelele în virtutea ultimei iradele, au părăsit portul Pireu.

Ziarului »Zeit« i-se depeșează din Constantinopol, că 95 de tineri medici și farmaciști au primit ordin să se prezinte la corpurile de armată respective.

La Yildiz Chiosc s'a ținut un consiliu militar, la care a asistat și Reuf pașă, comandantul primului corp de armată. S'a tratat despre eventualitățile din primăvară.

Germania.

Budgetul Germaniei se prezintă cu următoarele cifre: la epite 2 miliarde 464,972.734 marce, la intrate tot atâta. Ca să se poată face față tuturor trebuințelor, e necesar încă un împrumut de 95 milioane.

Proiectul de canalizări se va amâna pe o altă sesiune, după-cum va comunica președintele dietei prusiane în cuvântul de deschidere.

Știri mărunte.

Sultanul Marocului a pus din nou în lanțuri pe fratele său, din cauză că poporul l'a aclamat ca Sultan.

părechi, tot nou, costume complete, pălării, căciule, hănițe pentru băieți, stofe pentru haine de iarnă, batiste, cămeși, preste 160 colaci și coșulețe peste 200, cu zaharicale, prăjituri, portocale și alte lucruri îndulcitoare, toate în preț de preste 1500 cor., în timpul dela orele 5 d. a. până la orele 10 seara au fost împărțite prin comitetul Reuniunii în frunte cu președintele Vic. Tordășianu, ajutat de d-na Maria Grecu și de d-ra Elena Grindean. Mici colindători și orăi vesteau prin producțiunile lor, sărbarea nașterii Mântuitorului. La împărțire de data aceasta s'au avut în deaproape privire numărul mare al învățăcelilor meseriași lipsiți de mijloace și lipsiți de bucuriile acelor, cari la sinul părintesc s'arbează aceste zile ale mântuirii neamului omenesc.

Laorămile vârsate de s'racii nestri serveasca de cea mai înaltă recompensă pentru toți aceia, cari mult au jertfit întru săturarea și îmbrăcarea celor lipsiți.

Un colindător.

O declarație.

Zlagna, 8 Ianuarie 1903.

Sunt deja șase luni de zile, de când ziarul »Tribuna Poporului« din Arad s'a îndeletnicit a publica fel de fel de lucruri slabe, cu cari numai mândri nu se poate. Ne doare mult și nu putem condamna îndeajuns investivele publicate în acel ziar, sub titlul »De pe Valea-Ampoiului« de anonimul »Omul« și în sfârșit și mai josnicele calurnii și neadevăruri publicate tot în aceea foaie numerii 50, 51 mai ales 52 și subscrisă de onoratul părinte Emanuil Beșă, preot gr-ort. în Zlagna.

Față de onor. redacțiune a »Trib. Poporului« și corespondentul anonim »Omul« nu putem zice altceva, decât cu compătimire să afirmăm și noi cele scrise de dl Dr. Stefan C. Pop, avocat în Arad, în »Gaz. Trans.« numărul 174 din 10/23 August 1902 și anume: »... cine ține la cinstea neamului său acela nu va sta la sfat cu oamenii »Tribunei Poporului«, cari denunță, calurniază, însă nu au curagiul bărbătesc a-și pune și numele sub investivele plasate în jurnalul lor«.

Ear', față de autorul corespondenței din Munții Apuseni, publicată în numărul 50.

Declarăm

În numele inteligenței și societății române din loc, că cele publicate în »Tr. Popor.« sub anonimul »Omul« și cele subscrise de Emanuil Beșă, preot gr-ort. în Zlagna, sunt afirmări neadevărate, desbrăcate și de cel mai simplu văl al așiei, cari vatămă adânc societatea română din loc, familiile noastre și ce-i mai mult suferă interesul comun.

Pe onoratul părinte Emanuil Beșă pentru fapta lui neprețuită și ca pe un individ, care în loc public între martori pentru asemenea lucruri a fost batjocorit și până azi — de 2 ani — n'a fost în stare a-și repara onoarea pătată, îl condamnăm și prin urmare îl declarăm de un om, care dacă nu-i în stare a-și repara înșuși onoarea lui cu atât mai puțin poate atenta la a altuia. Ioan Cismaș, vicenotar, Mihail Moldovan, hotelier, Ioan Crișan, ad. notar, George Scrobote, Vasile Tomoiș, proprietari, Eugeniu Popescu, comerciant, George Chirila, proprietar, Ioan Dănilă, cancelist, Constantin C. Irimia, vicenotar, George Tomoiș, Nicol. Oprea, Nicolas Iano, Nicolas Scrobote, proprietari, Petru Petringinar, proprietar, I. curator la biserica gr-ort, Petru Prescan, proprietar și II. curator la biserica gr. ort., George Prescan, proprietar, Fenatie Stefan, prop. iscolit prin Cismaș. Nicolas Fenatie, Dumitru Mogușiu, Stefan Fenatie lui Stefan, proprietari, Iuliu Popp, hotelier, Tit A. Domșa, casier la regale.

Cronica zilei.

Sibiu, 13 Ianuarie n. 1903.

Din cauza sfintei sărbători de mâne, numărul proximal foii noastre va apărea numai Vineri seara.

Anul XX.

Cu 1 Ian. 1903 »Tribuna« intră în anul al 20-lea al existenței sale. Ea începe noul an cu încredere în triunful cauzei, ce o susține și cu mari speranțe în viitorul poporului român. Ca și în trecut, »Tribuna« își va face datoria în toate împrejurările.

Bustul lui Dr. Ioan Rațu. Unii vor primi impresia, cetind șirul de mai sus, că voim să inițiam ridicarea unui bust din partea poporului nostru a expresiune a iubirii și apăsierii meritorilor regretatului nostru bărbat Dr. Ioan Rațu.

Dar' nu e vorba de bustul ce-l va ridica națiunea, română ei de un alt bust, care s'a făcut tot la impulsul iubirii și stimei față de răposatul și care era merit pentru altă ocaziune... rămasă în urma voinței Celui de sus. Istoria acestui bust vom înțelege-o mai bine cetind următoarea scrisoare:

Giurgiu, 22 Dec. 1902.

Ilustră Doamnă,

Omul propune și Dumnezeu dispune.

La 25 August trecut, iubitul meu, fost coleg, P. Condeescu, sculptor, care a cunoscut la Viena pe ilustrul voștru soț și bunul nostru amic, cu ocaziunea Memorandului, văzând la mine portretul defunctului, mi a declarat, că-l cunoaște din Viena.

Imediat l'am rugat, să binevoiască a face bustul după portretul ce posedam. Zis și făcut.

Acest bust doream să-l prezent de ziua onomastică; dar'...

»Omul propune și Dumnezeu dispune«.

Spre convingerea domniei voastre că cele mai sus menționate sunt adevărate, vă trimit fotografia bustului și cu prima ocaziune vă trimit și bustul.

Ilustră doamnă, eu și familia mea rugăm Cerul să vă dea tărie ca să puteți învinge încercările soartei.

Unul din amicii și adoratorii ilustrului voștru soț.

N. Droc Barciuanu.

Dl Dr. Eugen Meșianu, avocat și fiscal al comitatului Brăso, a dăruit la fondul »Masa învățăcelilor meseriașilor români«, creat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, suma de 4 coroane.

Împușcați de gendarmi. Ni-se raportează: Un cas trist și dureros s'a întâmplat în Tritul de-sus în 8 a. l. c. a doua zi de Crăciun seara între 10 și 11 ore. Fiind anume jocul tinerimii oprit din partea...

Concert și teatru în Vêrșet. Tinerimea universitară română din împrejurimile Vêrșetului a dat în seara de 8 Ianuarie s. n. un concert și teatru împreună cu dans în sala hotelului »Barros«. Primul un raport vast, care înseamnă nu-l putem da din lipsă de spațiu până în numărul ce vine. Raportul ne spune de rezultate frumoase și înveselitoare.

Convocare. P. T. membrii ordinari și ajutători ai »Casinei române din Seliște« se convoacă la adunarea generală, ce se va ține Mercuri, în 14 Ianuarie 1903, la 4 ore p. m. în localul casinei.

Obiectele: Raportul comitetului. — Constituția reun. pro 1903. — Propuneri eventuale. Seliște, la 10 Ianuarie 1903 Dr. I. Stroeia, președinte; P. Giura, secretar.

„Psaltul”. Societatea cantorală rom. gr.-or. din Ungaria »Psaltul« și-a ținut adunarea sa de constituire în Brașov la 15 Decembrie 1902 s. v. sub președinția dlui Ioan Popa, prof. în pens. Au fost aleși: președinte dl Zosim Budneri, învățător; vice președinte dl Vasile Lazurcă-Lăzăreanu, lector; secretar dl Petru Petric, cancelist; casier Toma Brenclu, cantor; econom dl Ioan Băseanu, cantor; controlor dl George Mercheghan, cantor; bibliotecar dl Dumitru Bades, cantor.

Bacoul turbării. Profesorul Bor-mani dela universitatea din Pavia a descoperit bacoul turbării.

Miserii princiare. Dacă influența catolică n'ar fi intervenit, princessa Louise de Saxa ar fi devenit soția prințului Ferdinand de Bulgaria. La uniunea aceasta consumisă și princessa. Dar curia romană s'a opus acestui proiect de căsătorie, pentru că după constituțiunea bulgară, moștenitorul tronului trebuia să fie ortodox.

Tinera princessă a fost foarte contrariată de atitudinea curiei române și se retrase la mănăstirea Saac-Coeur de Riedenburg. După intervențiunea călugărițelor, princessa acceptă în cele de pe urmă să căsătorieze cu prințul de Saxa.

Tot asemenea fratele său, marele duce Leopold Ferdinand, trebuia să renunțe la căsătorie cu doña Elvira, fiica lui don Carlos. Regina regentă se temea că prea se vor întări legăturile între curtea Austriei și președintele spaniol. Mare a fost mîhnirea atât a marelui duce cât și a doanei Elvira pentru neputința planului lor de căsătorie.

Rezultatul a fost că doña Elvira a fugit cu un pictor și că marele duce se căsătorește cu doamna Ed. Adamovici.

Declarațiile Terezei Humbert. Tereza Humbert a declarat, că fondarea rentei viagere a fost ideea sa. Bărbatul ei se opunea la așa ceva.

— Sîntem oameni onști, adăogă dînsa. Constituțiunea societății s'a făcut în mod regulat. S'au adunat cinci milioane. Banii s'au întrebunțat în cumpărare de imobile.

Judecătorul observă: — Banii au fost duși în casa d-tale. I-ați întrebunțat pentru d-voastră. Nu aveți alte resurse!

Tereza: Mă rog, trebuia să încasez o mare moștenire.

Judecătorul: Da, moștenirea Crawford, însă moștenirea nu există după cum nu există nici al-de Crawford.

Tereza (cu energie): Al-de Crawford există și de asemenea există și moștenirea.

Judecătorul: Dă-mi adresa fraților Crawford.

Tereza: N'am știut-o nici-o dată. — Am cunoscut pe unchiul Crawford. Voiu destăinui totul înaintea juraților. Încetează de-a mă interoga deci, pentru că e de prisos. Nu mai răspund până la pertractare!

O veche răpire comisă de Giron. »Wiener Tagblatt« află din Dreza că Giron, înainte de-a veni la curtea sazonă, a răpit pe nevasta vîrstnică a unui om din Paris și a fugit cu ea la Nizza. Giron a părăsit-o apoi în schimbul unei generoase răscumpărări din partea bărbatului.

Știri mîrșite. S'a lăsat vestea că s'ar fi încercat un atentat la viața lui Chamberlain care călătorește în Africa-de-sud. Știrea pare falsă.

— Prințul Reimer de Bourbon, fratele președintelui la tronul napolitan, contele Caserta, a intrat în mănăstire, în ordinul iesuștilor.

— În orașul Andischan, earși s'a repetat cutremurul de pămînt în 7 l. c. st. n.

— Ziarul »Ujság« din Cluj are proces pentru »lesa majestate«. Ziarul »Nagyvárad« Napló, care a preamărit articolul învinuit, a fost confiscat.

— În zilele trecute un nebun cerea intrare la Majestatea Sa, afirmând mereu că dînsul este fiul lui Dumnezeu și îl cheamă Reis Iacob.

— Pe linia ferată Vêrșet—Timișoara, un jaran sîrind din trenul pus deja în mișcare, și-a zdrobit creierii de un stîlp de telegraf.

Știri economice, comer. industr. jurid.

Repausul de Dumineca în trafici.

Camera comercială din Brașov a hotărît să spriginească la ministru propunerea de a se introduce repausul duminical obligat și în traficile de tutun.

Mine de sulfăr în ținutul Nă-săudului. În munții Bărgăului din com. Bistrița-Năsăud s'au descoperit în timpul din urmă mine bogate de pucioasă. În pădurea Petricel dela poalele muntelui Peatra-Piștii de mult au aflat urme de pucioasă. Doi ingineri au găsit mase mari de pucioasă pe o întindere de mai mulți kilometri. După socoteala celor competenți s'ar pute scoate de acolo 16.000 vagoane de sulfăr. Descoperirea aceasta interesează mult pe comunele românești învecinate, pe al căror teritor s'a descoperit prețiosul mineral.

Tîrgul de țeară din Sibiu a fost cât se poate de slab. Dela sate au fost puțini cumpărători. Ce s'ar caute, când ei sînt opriți dela țigurile de vite, unde pot face ceva parale, ca să aibă de unde se dea neguțătorilor și meseriașilor.

Comerciu român-bulgar. În 1901 exportul României în Bulgaria a întrecut importul din Bulgaria cu 1.593.192 fr. S'au exportat zahăr, lemne, petrol brut.

Circularul consistorului gr.-or. din Cernăuți în afacerea însoțirilor Raiffeisen. »Deșteptarea« scrie: Dela Consistor s'a trimis către parochi următorul circular: »Se publică prin aceasta spre știință, că pentru acele comune, în cari se află o însoțire de păstrare și credit după sistemul Raiffeisen, Consistorul este aplicat a încuviința la cererea epitropiei bisericești, ca banii discotelui bisericesc să se depue spre fructificare la menționatele însoțiri. În scopul acordării consimțământului epitropia bisericească are a se adresa către Consistor, alăturând cererii neîmbrăcate protocolul ședinței respective. Cu ocaziunea aceasta invităm pe toți păstorii de suflète a sprigini prin învățători și povățuiri corăspunzătoare înființarea acestei instituțiuni folositoare. Salutăm cu multă plăcere acest circular, care dovedește atât de mult simț pentru necesitățile economice ale poporului nostru.

Rescumpărare de feliități.

Ca rescumpărare a feliităților, pentru »Casa națională« au mai intrat dela următorii domni:

Transport	cor.	260 60
Alexandru Moșonyi, Bircși	20.	
Paul Muntean, locot. colonel în pens., Sibiu	3.	
Dr. Ioan Borcea, profesor, Sibiu	2.	
Lazar Iernea, protopop, Csomaköz	1.	
Antonia Iernea n Cicero-nescu, Csomaköz	1.	
Ioan Iepure, Beiuș	2.	
Nicolae Radu, Beiuș	2.	
D. Chiorean, Beiuș	2.	
Octavia Stolojan, Beiuș	1.	
Dr. Gavril Cosma, Beiuș	3.	
D. Negrean, Beiuș	2.	
Sabin Ignat, Beiuș	5.	
Dr. Ioan Ciurdar, Beiuș	5.	
G. M. Marinescu, Beiuș	1.	
Nicolae Fabian, Beiuș	1.	
Dr. Eugen Bran, avocat, Teaca	5.	
Ioan Dologa, preot, Borgo-Tiha	2.	
Simeon Ciuca, paroch, Mociu	2.	
Dr. Dionisie Login, avocat, Bistrița	5.	
Dr. Andreiu Monda, medic, Sângeorgiu-român	5.	
Ioan Marcu, învățător, Sângeorgiu-român	2.	
Simeon Dragomir, not. cerc. Gurassada	3.	
Petru și Aneta Călcianariu, Orșova	4.	
Laurian Bercian, redactor, Orăștie	2.	
Dr. Lazar Simon, avocat, Clacova	5.	
Simeon Jivoinoviciu, contabil, Boaga-montană	2.	
Andreiu Murăgan, Boaga-montană	3.	
Ioșif Nedica, Oravița	10.	
Pompillu Predoviciu, paroch, Vingard	1.	
Iuliu V. Albini, notar și soția sa Elena născ. Iancu, Zlatna	3.	

In total cor. 578.60

Sibiu, 10 Ianuarie n. 1903.

Dr. C. Diaconovich.

Vieța socială.

Petrecere în Hunedoara.

Reuniunea femeilor române din Hunedoara aranjază Sămbătă la 11/24 Ianuarie 1903 în sala hotelului »Rimbaș« din Hunedoara o petrecere cu dans. Începutul la 8 ore seara. Venitul curat în favorul reuniunii femeilor rom. pentru înfrumusețarea bisericii din Hunedoara.

MAI NOU.

Pactul.

Prim-ministrul Seifl va călători în curînd la Viena, ca să espereze dela M. Sa aprobarea prealabilă a proiectelor pactului. Proiectele vor fi prezentate în dietă în acelaș timp, ca în Reichsrath, în 26 sau 27 l. c.

Tribuna Literară.

Foaia Scolastică.

Foaia Scolastică, din Blej, a cărei intrare în anul al V. am anunțat-o ieri, și asupra căreia atragem atenția publicului nostru, în nrul seu din 1 Ian. o are următorul articol introductiv:

La începutul anului al V-lea.

Dacă stăm și ne cugetăm, oă între ce împrejurări am pornit organul nostru acum sînt 4 ani, trebuie să constatăm la acest loc, oă nu numai mulți dintre membrii reuniunii noastre, dar și nici membrii comitetului redacțional, afară de 1—2, nu s'au angajat cu voie la această întreprindere atât de rău răsplătită.

Nu, pentru că după trista experiență nu aveam speranță să o putem susține nici un an. Și de basată se dovedea credința lor, dacă nu ne-ar fi venit într-ajutor fondul reuniunii noastre.

Nu spre laudă servește corpului învățătoresc această constatare, cu atât mai puțin nu, fiind-oă e tristă dovadă această împrejurare, oă cei mai mulți dintre învățătorii nostri încă n'au ajuns la cunoașterea deplină a datorințelor sale.

Nu nu restămăm dreptul, cari le avem, ce e drept, dar' nuleștim valoarea pentru-oă nu ne împlinim datorințele ce le avem, nici baremi față de noi înșine.

Ne plîngem, dar' în acelaș timp uităm, oă noi sîntem făuritorii soartei noastre.

Din câte corespondențe am publicat în anul expirat, 95%, cuprind plîngerii mai mult sau mai puțin întemeiate.

Și noi recunoaștem, oă ar fi mult de făcut încă pentru îmbunătățirea sorții magtere a învățătorilor confesionali. Toată lumea recunoaște, oă învățătorii sînt factorii principali dela a căror lu, orare atîrnă bunăstarea morală și materială a țerilor și a popoarelor.

Societatea, în care trăim, ne impune marea nouă sarcină: ne face economi, industriași, comerțanți ș. a. și așteaptă dela noi, ca în școală să le învățăm copiii, afară de școală să le conducem școala repetițională economică, să instruim pe meseriași, să avem cor bisericesc, să formăm biblioteci populare, reuniuni și tovrășii, să arangem petreceri, să ținem disertațiuni populare ș. a. pentru locuitorii din comună. Pe scurt, se așteaptă dela noi, ca de dimineță până seara tîrziu, să muncim pentru binele comun, să ne uităm de familia noastră; să uităm, oă și noi sîntem oameni și trebuie să ne iubim pe noi și pe cei mai de aproape ai noștri, pentru-oă aceasta ni o impune legea iubirii.

Și în schimbul acestor pretensiuni, pe cari noi le cunoaștem de juste; — de îmbunătățirea sorții noastre foarte puțin se interesează.

Causa în prima linie ear' sîntem noi și în cazul acela, când n'am face nu ne-am săpa groapa unul altuia.

Poporul e sărac. Nu iubește școala din motivul, că trebuie să plătească în învățătorului 2—4 cor. Cu toată sărăcia lui însă pe multe lucruri netrebnice își dă banii sei, numai pentru școală și învățător n'are nu poate să jertfească nimic.

Causa și la această noi sîntem, sau mai drept vorbind înaintea noastră colegi, cari nu și-au împlinit datorințele, ce ni le impune adevărata dragoste față de noi și de aproapele nostru. Dacă colegii noștri creșteau o suferință, care să cunoască folosul învățătorului și al școlii pentru viața practică, atunci munca noastră ar fi mai ușoară și înecoronată

de succes, fiind-oă noi am avé să continuăm numai.

Eată așadar, oă pe cînd de o parte ne cunoaștem păcatul, de altă parte trebuie să avem propusul firm, oă ne vom îndrepta.

Ceea-ce n'au făcut înainteași noștri colegi, vom face noi în cel mai apropiat viitor. Ne vom croi noi, prin deșteptarea poporului, o mai bună soarte.

Dacă avem iubire adevărată față de Dumnezeu, față de de-aproapele noastre și față de noi înșine, atunci, trebuie să avem răbdare, și iubire, și credință și și speranță.

Răbdarea, care este o virtute creștinească, să nu ne părăsească nici-o dată. Credința, care este o soră dulce a răbdării, ne va întări, ne va da puterea de muncă, de care lipsă avem întru împlinirea misiunii noastre atât de onorifice.

Iubirea este prima și cea mai de frunte lege, ce ni-o impune însuși Mîntuitorul genului omenesc, învățătorul învățătorilor. Cel-ce n'are iubire, este »Aramă răsunătoare și cimbal răsunător«. Cu alte cuvinte fără de dragoste pentru chemarea noastră, nimic nu putem face. Nu putem arăta nici un spor în școală, nu ne putem câștiga stima oamenilor și nu ne putem îmbunătăți nici soarta noastră materială, ce aș de mult ne preocupă nu numai pe noi, ci pe toți oamenii, cari aviași sînt să trăiască din sudoarea feței lor.

Dacă vom avé aceste virtuți creștinești, atunci putem spera cu drept cuvînt, oă soarta noastră se va îmbunătăți prin a noastră conlucrare, prin noi înșine.

Speranța în un viitor mai bun trebuie să ne încurajeze în munca noastră întru împlinirea cu dragoste, credință și răbdare a chemării noastre.

Aceste impresiuni, astfel de ougete și sentimente produce în sufletul nostru meditația asupra muncii noastre de 4 ani.

Cînd am luat asupra noastră redactarea și edarea acestui organ, care a rămas singura revistă de specialitate a învățătorilor din toată Ungaria, conștăm am fost de legea iubirii față de Dumnezeu, care ne impune să iubim pe aproapele nostru, ca pe noi înșine. Și fiind-oă noi ținem, oă mai aproape de noi este învățătorul, spre a lui întărire în iubirea carierei sale am muncit 4 ani de-arîndul.

Deși am fost slab sprijiniți, cu toate acestea, fiind-oă avem un ideal, avem dorința de-a vedé învățătoria noastră înălțată la acea treaptă culturală-socială, care i-se cuvine cu răbdarea, iubire, credință și speranță, de care avem lipsă noi învățătorii, cari ținim la un ideal, vom continua munca și în anul al V-lea, rămînd statornici și credincioși programei noastre vechi.

Ca recompensă pentru osteneala noastră nu cerem altceva ca: 1. Onoratele oficii parohiale în înțelesul ordinățiunii Preav. consistor dela 31 Dec. nr. 7148—1901 se prenumere »Foaia școlastică« pentru biblioteka școlii de sub jurisdicțiunea lor. 2. Ear' dela frații învățători cerem, ca să facă chestie de ambițiune și astfel în această întreprindere curat culturală să ne sprijinească nu numai cu cuvîntul, ci și de fapt, abonând și pentru sine »Foaia școlastică«, care la a lor stăruință s'a întemeiat, ale lor interese le apără și spre a lor luminare și înălțare a conlucrat 4 ani și va conlucra și pe viitor.

De aceste vederi conduși începem munca și sperăm, oă glasul nostru nu va rezuna îndesert, ci vorbele noastre sprijin vor afla.

Redacțiunea.

„Lucașfêrul“.

II.

În nrul I. din anul II. al »Lucașfêrului«, excepțional toate trei vîrurile sînt bune. În numerii trecuți ne obișnuim a vedé publicate unele versuri din curtoasle, și alte considerații, — dar' nădăjdum oă de azi va înceta acest simptom.

Pe cum am spus în partea primă, a miciei mele recensări, în nrul acesta publică dl profesor Dr. Ioan Rațiu începutul unei lucrări istorice.

Nu pot face judecată definitivă — după începutul publicațiunii, dar' stăta pot anticipa din critica finală, oă dl Dr. I. R. ne face servicii foarte bune publicînd lucrări de aceste cari sînt merite a ne suplini lipsa cunoștințelor noastre din istoria Românilor, — care este mai puțin cunoscută Românilor din

Ungaria decât peripețiile prin care trecură descoperitorii căilor spre India, Ferdinand Cortez și Vasco de Gama.

În articolul despre »Educația etică« pe lângă ideile frumoase, ce le deosealță doamna autoară, aflăm o sumedenie de cuvinte ultra-latinești cari după părerea mea n'ar trebui date spre mistuire cetitorilor »Lucașfêrului«, ca să ne ajungem și noi ridicoli ca frații noștri din România cari, după ce au luptat contra latinismelor forțate, în timpul mei nou au căzut înșeși în păcatul combătut, dar' cu mult mai adînc și mai neconștient.

În articolul amintit aflăm cuvintele: »incorectitudinea (necorectitate) acumulată (adunată, grămădită) forțamente (!) beatitudinea (felicirea perfectă), franțozesoul surse (mijloace, — izvoare), — apoi: pură, — sacră, crescînde, est-cace etc.

Schița: La Crăciun, și de aceea e bună pentru-oă-i semnată de: Simin.

Din pana acestui tînr și bun scriitor am citit atâtea schițe și romane drăguțe, încot chiar dacă ar fi rea schița aceasta, noi nu am mai vedé o slabă. Dar' e bună. Aflăm în ea un sentiment gingaș, în redarea căroră Simin este neîntrecut.

Pagini din Hades, (William Crokes) de G. Todica sînt instructive și interesante, dar' prea ostentivoare în mijlocul multului material științific, ce ne dă nrul prim al »Lucașfêrului«.

Încheiul, repetînd cele zise în nrul trecut, oă se se sporescă materialul beatific, în interesul binevîrșit al revistei, — atunci apoi »Lucașfêrul« va corespunde tuturor speranțelor legate de apariția lui.

— Strius. —

Bibliografie.

»Transilvania«, organul Asociațiunii numărul 6 Nov.—Decembrie 1902, cuprinde toate discuțiile din presa română scrise în jurul chestiei unificării limbii literare, ușurîndu-ne prin asta studiarea chestiei și a tuturor părerilor ce s'au dat. Cuprinde încă: Bibliografie. — Proces verbal. — Sumare. — Apel etc.

»Biblioteka teatrală a poporului român«. Nr. 1.

»Dragostea copilărească«, comedie într'un act, de Carol Mural, localizată de Dr. Ioșif Siegescu. 32 pag. octav, preț 30 bani. Cu piesa aceasta localizată începe redacția »Poporului Român« din Pesta edarea unei biblioteci populare, pornind din motivele următoare, cari ni-le spune însași:

»Cunoaștem cu toții dorul cel mare, care a cuprins în timpul din urmă corurile noastre de »a joacă teatru«.

»Simțim însă și lipsa pieselor bune teatrale, din cari să profite poporul sau cel puțin cari să-l facă să-și petreacă cum se cade.

»Împrejurarea aceasta ne-a îndemnat să edăm biblioteka teatrală a »Poporului Român«, în care se vor publica piese oă mai potrivite pentru popor — ca astfel să contribuim și noi la umplerea golului în adevăr simțit. Ca poporul să-l poată lua într-adevăr folosul acestei biblioteci am căutat, ca să coste cât se poate de puțin exemplarul, ca fiecare diletant să-și poată procura — dar' nu numai diletantul (cel-ce joacă teatru), ci toți cari vreau să cunoască bine piesa, pe care o va prada corul din sat, înainte de a merge la petrecere. În cazul că în sat nu e cine joacă teatru, ușor își va puté petrece omul câteva momente, cumpărînd numerii din biblioteka teatrală a »Pop. Rom.«, cari vor fi scrși pe înțelesul tuturor.

Budapesta, Decembrie 1902.

Redacțiunea, »Pop. Rom.«
Str. Vörösmarty nr. 60 a.

Teatru orăgenesu în Sibiu.

Diracțiunea: Leo Bauer.

Mercuri, 14 Ian. 1903.

Oaspe: d-șoara Eugenia Reingruber.

»DER SCHUTZENGEI«.

Comedie în 3 acte de E. Gettke și Alex. Engel.

Începutul la 7 ore seara.

Redactor responsabil: Ioan E. Prodan.

Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe

acțiuni: Ioșif Marshall.

Moșie de esarîndat.

În hotarul Turzii este de esarîndat în condiții favorabile o moșie de peste 200 jug. cat. provăzută cu toate superedificatele economice necesare.

Interesații au să se adreseze la administrația acestei foi.

